

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 07-09-2023
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPCHK
Sagsnr.: 2308684
Dok. nr.: 2742119

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 494 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 13. juni 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).

Spørgsmål nr. 494:

”Ministeren bedes redegøre for, hvad status er på demenshandleplanen, der blev aftalt i 2016 og udløber i 2025. I den forbindelse bedes ministeren redegøre for status på de 23 initiativer og opfyldelse af de tre nationale mål, samt for hvilke bevillinger der er udløbet og udløber i de kommende år.”

Svar:

Til brug for svaret har ministeriet indhentet bidrag for Social- Bolig- og Ældreministeriet, da opfølgning på initiativer i Demenshandleplanen 2025 og de tre nationale mål er forankret i begge ministerier. Social- bolig og Ældreministeriet har sendt følgende bidrag til besvarelsen for så vidt angår de tre nationale mål:

”Til brug for Social-, Bolig- og Ældreministeriets del af besvarelsen er der indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen og Sundhedsdatastyrelsen.

Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har kontaktet KL med henblik på at modtage opdaterede data fra KL's årlige dataindsamling. KL oplyser, at der ikke er opdaterede tal fra 2022, og der henvises derfor til vedlagte *Faktaark.: Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner*, som er udarbejdet i 2022 som besvarelse til SOU alm. del spm. 363.

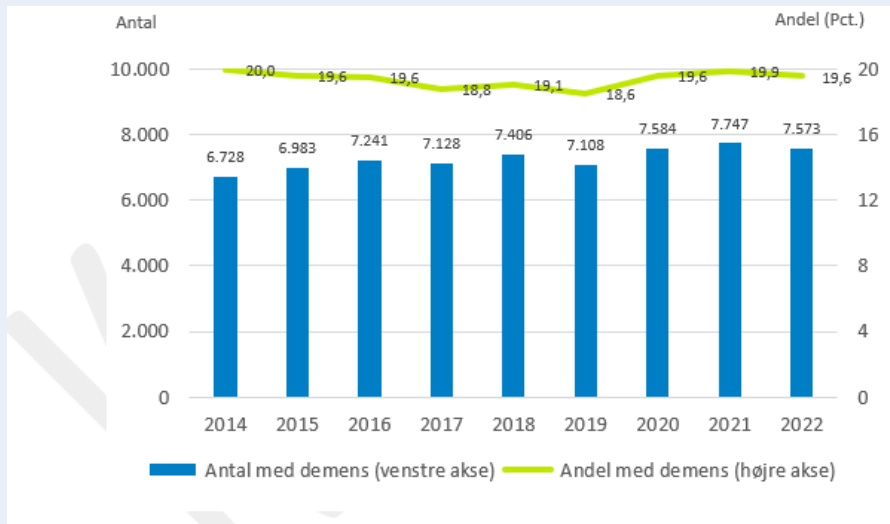
En forbedret pleje-og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 pct. frem mod år 2025.

Til besvarelsen af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen for så vidt angår de opdaterede tal. Der er modtaget data og to figurer, som nedenfor beskrives.

Figur 1 viser udviklingen i hele landet. 20 pct. af borgere med demens på 65 år eller derover i hele landet har indløst recept på antipsykotika i 2014, mens tallet i 2022 lå på 19,6 pct. Figuren viser, at andelen af mennesker med demens på 65 år eller derover, som har indløst en recept på antipsykotisk medicin, har ligget stabilt omkring ca. 20. pct. siden 2014.

Figur 1

Antal og andel borgere med demens på 65 år eller derover, der har indløst mindst én recept på antipsykotika, 2014-2022

Anm.: Antipsykotika er afgrænset til salg af lægemidler i ATC-gruppe N05A, bortset fra lithium (ATC-kode N05AN), og droperidol (ATC-kode N05AD08). Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS) er anvendt til at identificere borgere med demens pr. 1. januar i opgørelsesåret. RUKS medtager kun borgere, der har haft mindst én kontakt i Landspatientregisteret (LPR) med relevante diagnosekoder eller borgere som har indløst mindst to recepter på lægemidler mod demens i LSR1. Borgere er antal borgere, der har indløst mindst én recept på antipsykotika i det pågældende år. Borgere er afgrænset til 65 år eller derover i opgørelsesåret. Alder er opgjort som alder ved første køb af antipsykotika i opgørelsesåret. Andelen med antipsykotika er opgjort i forhold til det samlede antal ældre borgere med demens pr. 1. januar i opgørelsesåret. Figuren er baseret på tal fra fanen 'Overblik' i statistikken Antipsykotika. Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret pr. 24. april 2023 og Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og svære psykiske lidelser pr. 24. april 2023, Sundhedsdatastyrelsen.

Figur 2 viser andel borgere med demens på 65 år eller derover, der har indløst recept på antipsykotika, fordelt på bopælsregion, 2014, 2016 og 2022.

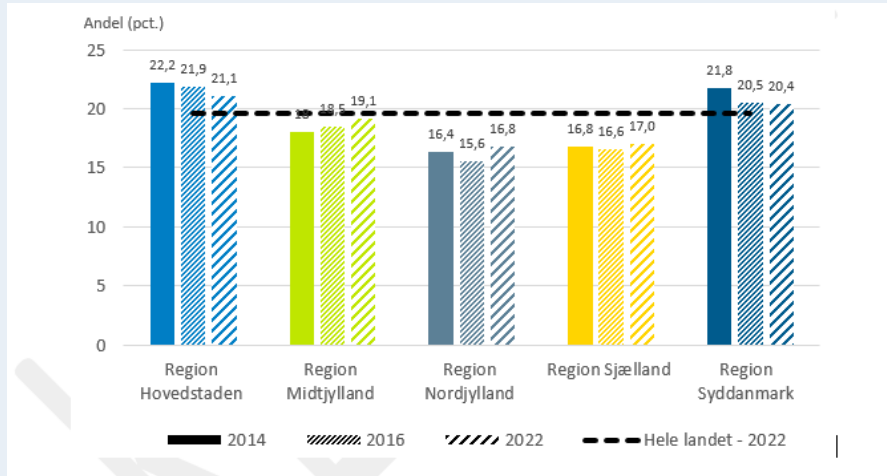
Region Hovedstaden (21,1 pct.) og Region Syddanmark (20,4 pct.) har i 2022 den højeste andel af ældre borgere med demens, der har indløst recept på antipsykotika.

De øvrige regioner (Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Sjælland) ligger lavere end landsgennemsnittet i forhold til andelen af borgere med demens på 65 år eller derover, som er har indløst recept på antipsykotika (hele landet: 19,6 pct., regioner: 16,8-19,1 pct. i 2022).

¹ eSundhed.dk. Antipsykotika (besøgt: august 2023).

² eSundhed.dk. Udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser. Algoritmer for udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (besøgt: august 2023).

Figur 2
Andel borgere med demens på 65 år eller derover, der har indløst recept på antipsykotika, fordelt på bopælsregion, 2014, 2016 og 2022

Anm.:

Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS) er anvendt til at identificere borgere med demens pr. 1. januar i opgørelsesåret. RUKS medtager kun borgere, der har haft mindst én kontakt i Landspatientregisteret (LPR) med relevante diagnosekoder eller borgere som har indløst mindst to recepter på lægemidler mod demens i LSR. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret..**

Borgere er afgrænset til 65 år eller derover i opgørelsesåret. Alder er opgjort som alder ved første køb af antipsykotika i opgørelsesåret.

Borgere er antal unikke borgere med bopæl i den pågældende region ved første køb af antipsykotika i opgørelsesåret. Borgere med ukendt region (én borger) indgår i nationale tal.

Andelen med antipsykotika er opgjort i forhold til det samlede antal ældre borgere med demens pr. 1. januar i opgørelsesåret.

Figuren er baseret på tal fra fanen 'Overblik' i statistikken Antipsykotika. **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (LSR) pr. 24. april 2023 og Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og svære psykiske lidelser pr. 24. april 2023, Sundhedsdatastyrelsen.

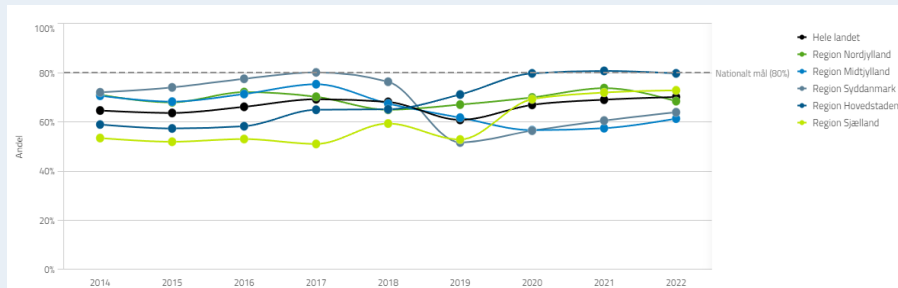
”

Flere mennesker med demens skal udredes og 80 pct. skal have en specifik diagnose

Med den nationale demenshandlingsplan blev det aftalt, at kvaliteten i udredningen skal styrkes, og 80 pct. af de personer, der bliver diagnosticeret med demens, skal have en specifik demensdiagnose.

Figur 2 viser den seneste opgørelse over andelen af borgere (65+), hvor første stillede demensdiagnose er specifik. Tallene opdateres på esundhed.dk årligt sidst i maj måned. Figuren indeholder data fra 2014-2022 og viser, at Region Hovedstaden har en målopfyldelse på 80 pct.

Figur 3
Andel borgere (65+), hvor første stillede demensdiagnose er specifik, 2014-2022

Kilde: LPR3 (pr. 10-03-2023. Sundhedsdatastyrelsen. *Mål fra den nationale demenshandlingsplan 2025: flere mennesker med demens skal udredes og 80 pct. Skal have en specifik demensdiagnose*

. / . Danske Regioner har desuden udarbejdet en redegørelse, vedlagt som *Redegørelse fra Danske Regioner om regionernes arbejde med at nedbringe ventetiderne til demensudredning*. Redegørelsen er tidligere blevet oversendt til Folketinget. Her gives status for ventetiderne for demensudredning, beskrivelse af arbejdet for at nedbringe ventetiderne, og hvordan der tages hånd om demenspatienter, der oplever lange ventetider.

Af redegørelsen fra Danske Regioner af marts 2022 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet fremgår det, at ventetiderne er på mellem 2-52 uger. Ved en tidligere redegørelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet af maj 2022 var der op til 88 ugers ventetid, hvormed den seneste redegørelse indikerer en forbedring, om end ventetiderne fortsat er lange. Håndtering af udfordringerne med lange ventetider til demensudredning, er blevet påvirket af flere forhold, herunder manglende personaleressourcer, Covid-19, sygeplejerskestrejke og stigende forekomst af demens og dermed behovet for udredning.

Statusoversigt over initiativer i demenshandlingsplanen

. / . Vedlagt er en oversigt over status på de 23 initiativer på demensområdet indgået i 2016 mellem den daværende regering og satspuljepartierne om udmøntning af 470 mio. kr. (fordelt fra 2016-2019) i den Nationale Demenshandlingsplan, *Statusoversigt for initiativerne i den nationale demenshandlingsplan 2016-2019*. Der er indhentet bidrag fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet for så vidt angår de initiativer, der er forankret hos dem. Dette er markeret i oversigten i relevant omfang.

Statusoversigt over videreførte og nye initiativer

. / . Med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023 blev aftalepartierne enige om fortsat at understøtte nogle af indsatserne i demenshandlingsplanen fra 2016. Der blev prioriteret i alt 244,4 mio. kr. til 12 konkrete initiativer. Vedlagt er særskilt statusoversigt for disse initiativer, *Statusoversigt for initiativer på demensområdet 2020-2023*. Der er indhentet bidrag fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet for så vidt angår de initiativer, der er forankret hos dem. Dette er markeret i oversigten i relevant omfang.

. / . Social- Bolig- og Ældreministeriet har ligeledes bidraget med en statusoversigt over nye initiativer på deres ressortområde indgået med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2023-2026. Der er i perioden 2023-2026 afsat 66,5 mio. kr. til initiativer på demensområdet,

herunder initiativer målrettet nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens. En statusoversigt for disse initiativer er vedlagt, *Statusoversigt for initiativer på demensområdet 2023-2026*.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde